

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2024)0016

Consolidarea rezilienței Republicii Moldova împotriva ingerințelor Rusiei înainte de următoarele alegeri prezidențiale și un referendum constituțional privind integrarea europeană

Rezoluția Parlamentului European din 9 octombrie 2024 referitoare la consolidarea rezilienței Republicii Moldova împotriva ingerințelor Rusiei înainte de următoarele alegeri prezidențiale și un referendum constituțional privind integrarea europeană (2024/2821(RSP))

Parlamentul European,

- având în vedere rezoluțiile sale anterioare privind Republica Moldova,
 - având în vedere Acordul de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte¹, care prevede o zonă de liber schimb aprofundată și cuprinzătoare,
 - având în vedere cererea Republicii Moldova de aderare la UE din 3 martie 2022 și acordarea ulterioară a statutului de țară candidată de către Consiliul European la 23 iunie 2022,
 - având în vedere convocarea primei Conferințe interguvernamentale privind aderarea Moldovei la UE, care a avut loc în iunie 2024,
 - având în vedere articolul 2 și articolul 49 din Tratatul privind Uniunea Europeană,
 - având în vedere declarația comună din 13 iunie 2024 a SUA, Canadei și Regatului Unit care expune activitatea subversivă a Rusiei și ingerințele electorale îndreptate împotriva Moldovei,
 - având în vedere articolul 136 alineatele (2) și (4) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât, la 20 octombrie 2024, Republica Moldova va organiza alegeri prezidențiale și un referendum constituțional privind integrarea în UE, marcate de ingerințe continue ale Rusiei și de încercări de a destabiliza situația politică și procesul electoral din țară;
- B. întrucât Federația Rusă a recurs la șantaj economic, provocări, dezinformare, finanțare

¹ JO L 260, 30.8.2014, p. 4.

ilegală a partidelor politice, atacuri cibernetice și alte mijloace hibride pentru a submina stabilitatea, suveranitatea, ordinea constituțională și instituțiile democratice din Republica Moldova; întrucât activitățile subversive ale Rusiei în Moldova urmăresc să descurajeze sprijinul popular pentru calea europeană aleasă de populația din Moldova și să încurajeze destabilizarea; întrucât printre măsurile active avute în vedere se numără înființarea și promovarea unor organizații de față de deghizate ca organizații neguvernamentale și „centre culturale”, răspândirea dezinformării online și offline, crearea unor curente politice și societale pro-ruse puternice și readucerea Republicii Moldova într-o stare de dependență de hidrocarburile rusești;

- C. întrucât, în 2023, UE a impus sancțiuni principalilor oligarhi moldoveni și agenți pro-ruși, precum Ilan Șor, Vladimir Plahotniuc, Igor Ceaika, Gheorghe Cavaliuc și Marina Tauber, pe baza unui regim de sancțiuni instituit recent care vizează persoanele responsabile de acțiuni menite să destabilizeze, să submineze sau să amenințe suveranitatea și independența Republicii Moldova; întrucât se pare că aliații lui Ilan Șor au recrutat în mod activ persoane care să participe la protestele pe care le organizează, le-au oferit compensații financiare și au organizat logistica aferentă; întrucât, la 3 octombrie 2024, a fost descoperită o operațiune de fraudă electorală la scară largă, finanțată de oligarhul pro-rus Ilan Șor, în cadrul căreia, în septembrie 2024, au fost transferate peste 15 milioane USD, de care au beneficiat mai mult de 130 000 de cetățeni moldoveni implicați în acest sistem de mituire a alegătorilor; întrucât, pe 18 septembrie 2024, doi aliați apropiați ai lui Ilan Șor – deputata Marina Tauber și Evghenia Guțul, guvernator (başkan) în Găgăuzia – s-au întâlnit cu purtătoarea de cuvânt a Ministerului Afacerilor Externe al Rusiei, Maria Zakharova, înainte de a divulga informații false despre UE și viitorul Moldovei în cadrul acesteia;
- D. întrucât unul dintre instrumentele utilizate de statul rus este rețeaua RT (fosta Russia Today) finanțată de stat, care și-a diversificat activitățile dincolo de cele mass-media, devenind implicată activ în operațiuni cibernetice, de influență disimulată, achiziții militare și război informațional în diferite regiuni; întrucât, în iunie 2024, SUA, împreună cu Regatul Unit și Canada, au denunțat eforturile Rusiei de a se implica în activități subversive și de a pregăti ingerințe electorale care vizează Republica Moldova;
- E. întrucât, în septembrie 2024, SUA au impus sancțiuni împotriva a trei entități și a două persoane pentru implicarea lor în acțiunile destabilizatoare ale Rusiei în străinătate, inclusiv în Republica Moldova; întrucât aceste eforturi disimulate au inclus personal al RT care a oferit sprijin direct oligarhului moldovean fugar Ilan Șor, făptașul principal în scandalul de fraudă bancară în valoare de 1 miliard USD din 2014; întrucât, potrivit Departamentului de Stat al SUA, RT și angajații săi, inclusiv redactorea-șefă Margarita Simonyan, s-au coordonat direct cu Kremlinul pentru a sprijini eforturile guvernului rus de a influența alegerile prezidențiale din Republica Moldova din octombrie 2024, cu scopul probabil de a incita la tulburări în Republica Moldova;
- F. întrucât Serviciul de Securitate și Informații al Republicii Moldova a raportat un nivel de intensitate fără precedent al acțiunilor Rusiei care vizează ancorarea Moldovei în sfera sa de influență; întrucât această amenințare hibridă vizează procesele democratice și subminează integrarea europeană prin amplificarea tendințelor separatiste radicale din sudul țării, în special în Găgăuzia (UTAG), utilizând propaganda, manipulând spațiul informațional, intervenind în procesul electoral și desfășurând operațiuni subversive; întrucât serviciile de securitate națională din Moldova au declarat că Rusia finanțează campania „Nu” cu aproximativ 100 de milioane EUR destinate grupurilor politice pro-

ruse și răspândește dezinformarea pe platformele de comunicare socială pentru a semăna îndoiala cu privire la legitimitatea procesului electoral; întrucât, în 2023, serviciul de informații ucrainean a raportat că a interceptat un plan al Rusiei de a organiza o lovitură de stat și de a o înlătura pe președinta Moldovei, Maia Sandu;

- G. întrucât, pentru a combate ingerința Rusiei, Republica Moldova a luat măsuri care includ interzicerea partidelor politice pro-ruse care funcționează în afara cadrului legal, sancționarea oligarhilor, suspendarea canalelor mass-media care răspândesc dezinformarea și intensificarea controalelor vamale; întrucât strategia de securitate națională actualizată a Republicii Moldovei atribuie Rusiei campanii de dezinformare și alte atacuri hibride;
- H. întrucât războiul de agresiune neprovocat, nejustificat și ilegal lansat de Federația Rusă împotriva Ucrainei afectează profund securitatea și stabilitatea din regiune, punând în pericol situația macroeconomică, stabilitatea financiară, dezvoltarea democratică și coeziunea socială ale Republicii Moldova, crescând totodată mai mult incidența și gravitatea sărăciei, inflației și emigrării; întrucât Federația Rusă, în cooperare cu actori interni susținuți de Rusia, intensifică și utilizează incertitudinea generalizată de pe plan economic, geopolitic și de securitate pentru a lipsi de legitimitate politicile proeuropene ale guvernului moldovean și a provoca opoziție față de acestea;
- I. întrucât, în ciuda efectelor dramatice ale războiului asupra Ucrainei și a acestor tentative de destabilizare, Republica Moldova a reușit să își consolideze în mod semnificativ democrația, să își continue programul de reformă și să își dezvolte relațiile cu UE; întrucât evoluția pozitivă a sistemului democratic al țării s-a reflectat în progresele înregistrate în ceea ce privește diverși indici internaționali; întrucât faptul că guvernul Republicii Moldova pune în aplicare în mod intensiv acordurile existente demonstrează angajamentul acestuia față de o cooperare mai strânsă și față de integrarea în UE;
- J. întrucât Republica Moldova este un partener apropiat și valoros al UE; întrucât cererea sa de aderare la UE și decizia Consiliului European de a acorda Republicii Moldova statutul de țară candidată, cu condiția realizării a nouă măsuri, demonstrează o ambiție comună puternică de integrare rapidă în UE; întrucât, prin intermediul Acordului de asociere și al zonei de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare, în vigoare din 2016, UE și Republica Moldova s-au angajat să promoveze asocierea politică și să realizeze integrarea economică;
- K. întrucât, la 3 martie 2022, Republica Moldova a depus o cerere de aderare la UE, iar la 23 iunie 2022 i s-a acordat statutul de țară candidată prin acordul unanim al tuturor celor 27 de state membre ale UE; întrucât UE a deschis negocierile de aderare cu Republica Moldova în timpul primei conferințe de aderare la nivel ministerial, care a avut loc la Luxemburg la 25 iunie 2024, în urma deciziei Consiliului European din 14-15 decembrie 2023 de a lansa negocierile de aderare cu Moldova și a aprobării de către Consiliu a cadrului de negociere la 21 iunie 2024; întrucât aderarea la UE rămâne un proces bazat pe merite, care necesită îndeplinirea criteriilor de aderare la UE;
- L. întrucât orice stat suveran are dreptul inerent de a se apăra și de a investi în capacitățile sale de apărare și de reziliență și întrucât astfel de acțiuni sunt compatibile cu statutul de neutralitate al Republicii Moldova;
- M. întrucât Consiliul a adoptat, începând din 2021, măsuri de asistență în valoare de 137 de

milioane EUR în beneficiul forțelor armate ale Republicii Moldova, în cadrul Instrumentului european pentru pace;

- N. întrucât, la 24 aprilie 2023, UE a instituit Misiunea de parteneriat în Republica Moldova (EUPM Moldova) în cadrul politicii de securitate și apărare comune, cu scopul de a consolida reziliența sectorului de securitate în ceea ce privește gestionarea crizelor, amenințările hibride, inclusiv securitatea cibernetică, și contracararea manipulării informațiilor și a ingerințelor străine; întrucât, la 21 mai 2024, Moldova a devenit prima țară care a semnat un parteneriat pentru securitate și apărare cu UE, care va contribui la consolidarea cooperării în domeniul politicii de securitate și apărare dintre UE și Moldova;
- O. întrucât, potrivit unei serii de relatări, mulți preoți ai Mitropoliei Chișinăului și a Întregii Moldove au călătorit în Rusia, unde au primit fonduri care urmau să fie utilizate în scopuri electorale în Republica Moldova,
1. își exprimă solidaritatea cu poporul Republicii Moldova și își reiterează sprijinul de neclintit pentru independența, suveranitatea și integritatea teritorială ale Republicii Moldova în cadrul frontierelor sale recunoscute la nivel internațional;
 2. condamnă cu fermitate intensificarea activităților răuvoitoare, a ingerințelor și a operațiunilor hibride ale Federației Ruse, ale oligarhilor pro-ruși și ale actorilor locali susținuți de Rusia, care urmăresc să submineze procesele electorale, securitatea, suveranitatea și fundamentele democratice ale Republicii Moldova, să promoveze diviziunile în sânul societății moldovene și să abată țara de la traiectoria sa pro-europeană înainte de viitoarele alegeri prezidențiale și de referendumul constituțional privind integrarea în UE;
 3. reamintește autorităților ruse să respecte independența, suveranitatea și integritatea teritorială ale Republicii Moldova, să înceteze provocările și încercările de destabilizare a țării și de subminare a ordinii sale constituționale și a instituțiilor sale democratice; își reiterează apelul adresat Rusiei de a-și retrage forțele și echipamentele militare de pe teritoriul Republicii Moldova, de a asigura distrugerea completă a tuturor munițiilor și echipamentelor din depozitul din Cobasna sub control internațional și de a sprijini soluționarea pașnică a conflictului transnistrean, în conformitate cu principiile dreptului internațional și cu Declarația Summitului de la Istanbul din 1999 a Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa;
 4. invită UE și statele sale membre să se asigure că Republica Moldova beneficiază de toată asistența necesară pentru a-și consolida mecanismele instituționale și capacitatea de reacție la amenințările hibride; solicită UE să acorde un sprijin mai mare Moldovei pentru combaterea dezinformării, a amenințărilor hibride și a atacurilor cibernetice; subliniază că acest lucru ar trebui să implice creșterea capacității Moldovei de a combate dezinformarea, de a-și consolida infrastructura de securitate cibernetică și de a spori reziliența la influențele externe răuvoitoare; subliniază că este deosebit de important să se combată discursurile false ale Rusiei, subliniind, în același timp, ingerința lor răuvoitoare în Republica Moldova și modul în care acestea sunt utilizate pentru a justifica războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei;
 5. invită Consiliul să adopte sancțiuni specifice suplimentare împotriva persoanelor și entităților responsabile de sprijinirea sau desfășurarea de acțiuni care subminează sau

amenință suveranitatea și independența Republicii Moldova, precum și democrația, stabilitatea sau securitatea țării și statul de drept; solicită UE și autorităților naționale să se asigure că aceste sancțiuni sunt aplicate corespunzător; își reiterează apelul adresat statelor și teritoriilor gazdă respective de a-i extrăda pe Ilan Șor, Vladimir Plahotniuc și alte persoane căutate pentru a fi judecate în Republica Moldova;

6. subliniază rolul important jucat de EUPM Moldova; solicită UE și statelor sale membre să se asigure că EUPM Moldova funcționează optim, făcând bilanțul progreselor înregistrate și adaptându-și operațiunile, dacă este necesar, pentru a o face cât mai eficientă posibil, propunând, în același timp, extinderea în continuare a mandatului dincolo de mai 2025, adaptarea domeniului său de aplicare și creșterea resurselor misiunii; solicită UE și statelor sale membre să acorde mai mult sprijin Centrului Moldovei pentru comunicare strategică și combaterea dezinformării; invită Comisia să raporteze cu privire la rezultatele pachetului de sprijin acordat de UE Moldovei în iunie 2023, în special cu privire la obiectivul declarat de combatere a manipulării informațiilor și a ingerințelor străine și de consolidare a mass-mediei independente, a societății civile și a organizațiilor de tineret;
7. salută sprijinul ferm acordat Ucrainei de Republica Moldova de la începutul războiului de agresiune al Rusiei; felicită Republica Moldova pentru primirea a 1,5 milioane de refugiați ucraineni pe tot parcursul războiului, dintre care aproximativ 125 000 sunt încă în țară; invită UE și statele sale membre să asigure un sprijin continuu pentru Moldova și poporul său în fața problemelor cu care se confruntă această țară ca urmare a războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, inclusiv a unui număr mare de refugiați, a inflației, a amenințărilor la adresa aprovizionării sale cu energie și a încălcărilor spațiului său aerian;
8. își reafirmă susținerea față de viitoarea aderare a Republicii Moldova la UE; consideră că aderarea ei la UE ar reprezenta o investiție care aduc beneficii ambelor părți într-o Europă unită și puternică; salută sprijinul amplu acordat Republicii Moldova pentru integrarea sa europeană; subliniază că integrarea europeană a Republicii Moldova reprezintă nu numai o cale către o mai mare prosperitate economică, ci și o garanție a stabilității politice și a securității în fața amenințărilor externe;
9. solicită accelerarea procesului de examinare analitică și organizarea în timp util a conferințelor interguvernamentale ulterioare, în cadrul cărora ar trebui inițiate negocieri vizând clusterul 1 privind elementele fundamentale; solicită UE să sprijine în mod adecvat reformele legate de aderare prin dezvoltarea unor instrumente financiare solide și flexibile, adaptate la nevoile specifice ale Republicii Moldova, cu scopul de a aborda în mod eficace dificultățile sale economice și structurale, asigurându-se că țara rămâne rezilientă și capabilă să pună în aplicare reformele necesare pe tot parcursul procesului său de aderare la UE; îndeamnă să se accelereze integrarea treptată a Moldovei în UE și pe piața unică, prin participarea la noi inițiative și programe ale UE care vor aduce beneficii socio-economice concrete în domenii specifice chiar înainte ca țara să adere în mod oficial la UE; solicită din nou, în acest sens, Uniunii Europene să ia măsuri rapide și semnificative în vederea liberalizării permanente a contingentelor sale tarifare;
10. solicită să se acorde un sprijin mai constant Republicii Moldova în procesul său de aderare la UE, inclusiv o asistență tehnică sporită prin trimiterea unor consilieri suplimentari din partea UE pe lângă autoritățile moldovene, pentru a contribui la consolidarea capacităților;

11. solicită să se adopte un nou plan de creștere pentru Republica Moldova, astfel încât să finanțeze și să sprijine adecvat Moldova în vederea realizării convergenței economice cu UE; consideră că acest plan ar trebui să finanțeze investițiile în infrastructură, în capitalul uman și în tranziția digitală și tranziția verde, facilitând creșterea economică durabilă; solicită integrarea deplină a Republicii Moldova în inițiativa „roaming la prețurile de pe piața națională” până la sfârșitul anului 2025;
12. invită, în acest sens, Comisia să includă Republica Moldova în Instrumentul de asistență pentru preaderare și să acorde prioritate finanțării țărilor candidate în propunerea sa pentru următorul cadru financiar multianual (2028-2034), asigurând aderarea acestora la UE;
13. salută progresele semnificative înregistrate de Republica Moldova în punerea în aplicare a reformelor legate de aderarea la UE și încurajează autoritățile moldovene să continue reformele ambițioase privind democrația și statul de drept; invită UE și statele sale membre să acorde prioritate eforturilor de sprijinire a statului de drept și a reformelor anticorupție din Republica Moldova și să le aloce resurse suplimentare pentru a aborda vulnerabilitățile, inclusiv cele legate de corupția din sectorul securității, sistemul de justiție, administrația publică și mass-media, care ar putea permite ingerințele Rusiei și campaniile acestora de dezinformare; încurajează guvernul moldovean să colaboreze în continuare cu toți actorii pentru a realiza o reformă sustenabilă și cuprinzătoare în domeniul justiției și combaterii corupției, în conformitate cu recomandările UE și ale Comisiei de la Veneția;
14. subliniază că este important ca procesul de reformă al țării să avanseze pentru a se îmbunătăți nivelul de trai, în special pentru grupurile vulnerabile, și pentru a oferi generațiilor mai tinere perspective atractive de viață și de muncă în țară; consideră că astfel societatea va deveni mai rezilientă la atacurile hibride și că va scădea numărul cetățenilor care caută condiții de viață mai bune în altă parte a Europei; subliniază necesitatea unei mai bune reprezentări a acquis-ului social în evaluările și recomandările Comisiei;
15. își reiterează sprijinul pentru o cooperare mai strânsă între UE și Republica Moldova în domeniul politicii de securitate și apărare; felicită Republica Moldova pentru că a devenit prima țară care a semnat un parteneriat în materie de securitate și apărare cu UE și solicită ca acest parteneriat să fie transpus în practică; solicită UE să includă treptat Republica Moldova în viitoarele inițiative și programe legislative referitoare la securitatea și apărarea europeană; sprijină continuarea lucrărilor din cadrul dialogului politic și de securitate la nivel înalt dintre UE și Republica Moldova pentru a consolida cooperarea în domeniul politicii externe și de securitate;
16. invită statele membre să majoreze finanțarea Instrumentului european pentru pace pentru Republica Moldova pentru a crește capacitățile de apărare ale țării;
17. invită din nou UE și statele sale membre să sprijine în continuare eforturile depuse de autoritățile moldovene pentru a menține stabilitatea macroeconomică și a îmbunătăți securitatea energetică a țării prin susținerea construirii de noi rețele electrice cu țările învecinate; invită UE și statele sale membre să sprijine financiar proiectele privind eficiența energetică și energia din surse regenerabile, care sunt o modalitate curată și sustenabilă de a reduce cererea energetică a Moldovei și de a-i diversifica aprovizionarea, garantând totodată o energie la prețuri accesibile, în special pentru

grupurile vulnerabile;

18. îndeamnă UE și statele sale membre să consolideze în continuare cooperarea cu Moldova prin măsuri specifice pentru a spori reziliența țării la amenințările hibride, inclusiv prin îmbunătățirea comunicării strategice despre UE, prin sprijinirea jurnaliștilor și a societății civile în combaterea dezinformării, prin promovarea unui conținut mediatic independent în limba rusă și prin îmbunătățirea educării cetățenilor în ceea ce privește informarea; solicită resurse și cunoștințe tehnice suplimentare pentru a sprijini comunicările strategice, coordonarea internă și consolidarea capacităților guvernului Republicii Moldova împotriva atacurilor hibride și a dezinformării; salută eforturile depuse de societatea civilă moldoveană pentru a sprijini lupta guvernului moldovean împotriva dezinformării și a promova valorile democratice; invită Comisia și statele membre să sprijine în continuare educația în domeniul mass-mediei și independența acesteia, precum și consolidarea infrastructurii digitale critice a Moldovei, inclusiv prin înlocuirea sistemelor de tehnologie a informației și comunicațiilor de origine rusă; invită UE și statele sale membre să își extindă și să își intensifice colaborarea directă cu cetățenii moldoveni prin includerea acestora în diferite programe și proiecte ale UE și bilaterale, cum ar fi consultările cu cetățenii, și să promoveze legăturile interpersonale;
19. invită Comisia să ajute guvernul Republicii Moldova să exercite presiuni asupra platformelor de comunicare socială pentru ca acestea să trateze în mod eficace dezinformarea;
20. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, guvernelor și parlamentelor statelor membre, Președintei, Guvernului și Parlamentului Republicii Moldova, Organizației Națiunilor Unite, Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, Consiliului Europei și autorităților ruse.